

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

45 - 052 OPOLE
ul. Oleska 19a

Tel. centr.: 77 453 – 86 – 36
77 443 – 18 – 70
Fax: 77 453 – 73 – 68
e-mail: rio@rio.opole.pl
www.rio.opole.pl

Opole, 12 marca 2020 r.

NA.III-0221-4/2020

Wysłano dnia 12. 03. 2020

Pan
Kordian Kolbiarz
Burmistrz Nysy

Działając na podstawie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) w odpowiedzi na pismo z dnia 11 lutego 2020 r. (data wpływu), dotyczące prawidłowości ujęcia w budżecie środków z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jako wyłącznego źródła dotacji przedmiotowej gminy dla Centrum Integracji Społecznej (będącego samorządowym zakładem budżetowym) na 2020 rok, uprzejmie wyjaśniam i informuję, co następuje.

Stosownie do treści art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 869 ze zm., dalej: u.f.p.) samorządowy zakład budżetowy odpłatnie wykonuje zadania, pokrywając koszty swojej działalności z przychodów własnych. Samorządowy zakład budżetowy może otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje przedmiotowe; dotacje celowe na zadania bieżące finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p. (środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz z innych źródeł zagranicznych) oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji (art. 15 ust. 3 u.f.p.).

Dotacje dla samorządowego zakładu budżetowego, z wyłączeniem powyższych dotacji celowych, nie mogą przekroczyć 50 % kosztów jego działalności (art. 15 ust. 6 u.f.p.).

Kwestię dotacji przedmiotowych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego reguluje art. 219 u.p.f. Z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla samorządowych zakładów budżetowych, kalkulowane według stawek jednostkowych (art. 219 ust. 1 u.f.p.). Kwoty i zakres dotacji określa uchwała budżetowa. Stawki dotacji przedmiotowej ustala organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (art. 219 ust. 3 i 4 u.f.p.).

Centra integracji społecznej (dalej Centrum) działają na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 176; dalej: u.z.s.) i zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 realizują reintegrację zawodową i społeczną przez następujące usługi:

- 1) kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu;
- 2) nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych;
- 3) naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przy możliwości osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- 4) uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Stosownie do przepisu art. 10 ust. 1 u.z.s. działalność Centrum jest finansowana z:

- 1) dotacji pochodzącej z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym przeznaczonych na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, z wyłączeniem Centrum działającego w formie jednostki budżetowej;
- 2) dochodów uzyskanych z działalności, o których mowa w art. 9 u.z.s. (działalność wytwórcza, handlowa lub usługowa oraz działalność wytwórcza w rolnictwie);

- 3) środków z Unii Europejskiej;
- 4) Funduszu Pracy w zakresie świadczeń integracyjnych, o których mowa w art. 15 u.z.s., i działań w zakresie integracji społecznej, o których mowa w art. 9a ust. 1 u.z.s. i art. 18 ust. 7 u.z.s.

Kwota dotacji, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 u.z.s., w przypadku, gdy instytucją tworzącą jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z ust. 5 powyższego przepisu, jest ustalana jako iloczyn kosztów realizacji reintegracji zawodowej i społecznej w przeliczeniu na jednego uczestnika oraz sumy liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum, pomniejszonej o przychód uzyskany z działalności, o której mowa w art. 9 u.z.s., i określona corocznie przez organ właściwy jednostki samorządu terytorialnego.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.; dalej: u.w.t.p.a.) w art. 4¹ określa zadania własne gmin w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Stosownie do przepisu art. 4¹ ust. 1 u.w.t.p.a. prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) (uchylony);
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Stosownie do art. 4¹ ust. 2 u.w.t.p.a. realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Wobec powyższego Centrum działające w formie samorządowego zakładu budżetowego koszty swojej działalności pokrywa z przychodów własnych oraz może otrzymywać dotacje przedmiotowe i dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Dotacja przedmiotowa może pochodzić wyłącznie ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadaniem gminy określonym w art. 4¹ ust. 1 pkt 7 u.w.t.p.a. jest wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. W wyżej opisanym zadaniu zawierają się wszystkie usługi wykonywane w ramach realizacji reintegracji zawodowej i społecznej przez centra integracji społecznej określone w art. 3 ust. 1 u.z.s. Tym samym uznać należy, że ujęcie w budżecie środków z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako wyłącznego źródła dotacji przedmiotowej dla Centrum nie narusza przepisów prawa.

Przedstawiając powyższe należy zaznaczyć, że wyjaśnienia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu nie stanowią wiążącej wykładni prawa.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Opolu
Grzegorz Czarnocki